

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти

(назва кафедри, що забезпечує викладання)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи

Інна ПРОКОП

27 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПОЧАТКОВОЇ СВІТИ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

(назва програми)

Спеціальність A3 Початкова освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань A Освіта

(вказати шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньою програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Актуальні проблеми початкової освіти**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта»

Розробник(и):

Піц Ірина Іванівна – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Викладач(і):

Піц Ірина Іванівна – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП Світлана РОМАНЮК

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Світлана РОМАНЮК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради Тетяна КОЛТУНОВИЧ

Мета навчальної дисципліни «Актуальні проблеми початкової освіти»: сформувати у студентів системні знання про сучасні виклики та тенденції в початковій освіті, розвинути критичне мислення та аналітичні навички, необхідні для ефективного вирішення актуальних проблем у практичній діяльності, а також забезпечити майбутніх фахівців компетентностями, що дозволяють впроваджувати інноваційні підходи в навчальний процес початкової школи.

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми початкової освіти» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми підготовки магістра. Її вивчення передбачає розв'язання наступних завдань, зокрема:

- формування уявлення про основні напрямки реформ у початковій освіті, що відповідають європейським стандартам;
- аналіз змісту освітніх програм та навчальних планів у початковій школі, з урахуванням вимог сьогодення;
- вивчення принципів та методик створення сприятливого та безпечного середовища для навчання молодших школярів;
- вивчення методик залучення батьків та громади до процесу навчання, що сприяє гармонійному розвитку дитини;
- особливості впровадження соціально-емоційного навчання у початковій школі;
- визначення труднощів, з якими стикаються першокласники під час адаптації до школи та розробка стратегії підтримки і мотивації дітей у перший рік навчання;
- розробка інструментарію для ефективного оцінювання, що враховує індивідуальні особливості та рівень розвитку кожного учня тощо.

Пререквізити: Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі, Технології навчання математичної освітньої галузі в початковій школі, Технології навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у початковій школі, Технології навчання технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі, Технології інклюзивного навчання у початковій школі, Менеджмент у сфері початкової освіти.

Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Програмні компетентності	
Загальні компетентності	ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
	ЗК-3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість
	ЗК-4. Здатність працювати автономно
Спеціальні (фахові компетентності)	СК-4. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.
	СК-5. Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя.
	СК-8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів
	СК-9. Здатність управляти власними психоемоційними станами, усвідомлювати особисті та інших почуття і потреби для покращення емоційного благополуччя та гармонійної взаємодії з учасниками освітнього процесу

Програмні результати навчання	
ПР-01	Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та /або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
ПР-04	Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
ПР-05	Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу.
ПР-06	Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.
ПР-08	Знати й використовувати інструменти професійної підтримки та методичного супроводу забезпечення здоров'язбереження та навчання в інклюзивному класі

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні оволодіти наступними компетенціями.

Знати:

- сучасні тенденції розвитку освіти взагалі, початкової зокрема;
- соціально-правові основи, законодавчих актів у сфері початкової освіти;
- особливості процесів викладання і навчання молодших школярів;
- основні механізми функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання;
- способи реалізації інтеграційного підходу в навчанні молодших школярів;
- концепції інклюзивної освіти.

Вміти:

- оцінювати сучасні проблеми початкової освіти, визначати ступені їх актуальності;
- організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо);
- конструювати та реалізувати сучасні програми навчання молодших школярів із використанням різноманітних методів, форм і технологій;
- моделювати, проводити й аналізувати уроки в площині сучасного бачення процесу навчання в початковій школі;
- діагностувати освітній процес і складати індивідуальні освітні маршрути для становлення учня як особистості, громадянина, інноватора;
- керувати проектною діяльністю школярів;
- організовувати культуромовне освітньорозвивальне середовище;
- проектувати власну програму професійноособистісного зростання.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	1м	2	3	90	24			12		54		екзамен
Заочна	1м	2	3	90	10					80		екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	сем	ін	с.р		го	л	п	лаб	ін	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Модуль 1. Концептуальні засади змісту початкової ланки освіти: методологічний, законодавчий, дидактико-методичний аспекти												
<i>Тема 1.</i> Сучасна парадигма розвитку початкової освіти: методологічні підходи та світові тенденції	8	2	-	1	-	5	8	1	-	-	-	7	
<i>Тема 2.</i> Нормативно-правове забезпечення початкової освіти в Україні та Європі	8	2	-	1	-	5	8	1	-	-	-	7	
<i>Тема 3.</i> Зміст початкової освіти: виклики модернізації та стандартизації	8	2	-	1	-	5	8	1	-	-	-	7	
<i>Тема 4.</i> Професійна компетентність учителя початкової школи в контексті НУШ	9	2		1	-	6	9	1	-	-	-	8	
Разом за ЗМ1	33	8	-	4	-	21	33	4	-	-	-	29	
Теми лекційних занять	Модуль 2. Актуальні проблеми сьогодення в площині особливостей моделювання навчально-виховного процесу в початковій школі												
<i>Тема 5.</i> Перезавантаження НУШ: від концепції до	8	2		1	-	5	8	1	-	-	-	7	

реальних змін у початковій школі												
Тема 6. Інноваційні технології в початковій школі: проблеми та перспективи впровадження	8	2		1	-	5	8	1	-	-	-	7
Тема 7. Організація інклюзивного навчання у початковій школі: виклики, досвід і перспективи	8	2		1	-	5	8	1	-	-	-	7
Тема 8. Психологічне благополуччя учнів і вчителів: виклики сьогодення	8	2		1	-	5	8	1	-	-	-	7
Тема 9. Організація самостійної та дослідницької діяльності учнів початкової школи	8	2		1	-	5	8	1	-	-	-	7
Тема 10. Взаємодія школи, родини та громади у забезпеченні якості початкової освіти	9	4		2	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 11. Тренди та прогнози розвитку початкової освіти в умовах невизначеності	8	2		1	-	5	9	-	-	-	-	9
Разом за ЗМ 2	57	16	-	8	-	36	57	6	-	-	-	51
Усього годин	90	24	-	12	-	57	90	10	-	-	-	80

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Сучасна парадигма розвитку початкової освіти: методологічні підходи та світові тенденції <ul style="list-style-type: none"> ✓ сучасні освітні парадигми; ✓ компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований, інклюзивний підходи; ✓ вплив глобальних і європейських освітніх тенденцій на українську початкову школу.
2.	Тема 2. Нормативно-правове забезпечення початкової освіти в Україні та Європі <ul style="list-style-type: none"> ✓ аналіз законодавчих документів (Закон «Про освіту», Державний стандарт, професійний стандарт учителя); ✓ акредитація освітніх програм; ✓ порівняльний аналіз європейських моделей початкової освіти.
3.	Тема 3. Зміст початкової освіти: виклики модернізації та стандартизації <ul style="list-style-type: none"> ✓ концептуальні засади формування змісту; ✓ баланс між академічними знаннями, навичками XXI століття та виховним компонентом; ✓ проблеми інтеграції освітніх галузей.

4.	Тема 4. Професійна компетентність учителя початкової школи в контексті НУШ ✓ новітні дидактичні підходи; ✓ використання цифрових технологій та медіадидактики; ✓ інтерактивні форми організації навчання.
5.	Тема 5. Перезавантаження НУШ: від концепції до реальних змін у початковій школі ✓ ключові ідеї Концепції НУШ закладено у реформу початкової освіти, і як вони реалізуються на практиці; ✓ досягнення та позитивні результати спостерігаються у початковій школі після впровадження НУШ; ✓ чи відбулося реальне «перезавантаження» освітнього процесу, чи воно носить переважно декларативний характер?
6.	Тема 6. Інноваційні технології в початковій школі: проблеми та перспективи впровадження ✓ STEAM-освіта, проєктні технології, гейміфікація; ✓ адаптація до умов війни та післявоєнного відновлення.
7.	Тема 7. Організація інклюзивного навчання у початковій школі: виклики, досвід і перспективи ✓ організація інклюзивного середовища; ✓ інструменти супроводу та здоров'язбереження; ✓ роль учителя у формуванні культури різноманіття.
8.	Тема 8. Психологічне благополуччя учнів і вчителів: виклики сьогодення ✓ проблеми емоційного вигорання педагогів; ✓ методи психоемоційної саморегуляції; ✓ розвиток емоційного інтелекту молодших школярів.
9.	Тема 9. Організація самостійної та дослідницької діяльності учнів початкової школи ✓ самостійна робота як засіб формування ключових компетентностей; ✓ методи підтримки дослідницької активності дітей; ✓ критичне мислення й креативність у початковій школі.
10.	Тема 10. Взаємодія школи, родини та громади у забезпеченні якості початкової освіти ✓ соціальне партнерство; ✓ роль батьківської спільноти та місцевих ініціатив; ✓ школа як освітній хаб у громаді.
11.	Тема 11. Тренди та прогнози розвитку початкової освіти в умовах невизначеності ✓ соціальне партнерство; ✓ роль батьківської спільноти та місцевих ініціатив; ✓ школа як освітній хаб у громаді.

Тематика семінарських занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1.	<i>Методологічні підходи до аналізу сучасної початкової освіти</i> Обговорення: «Традиційна vs компетентнісна парадигма». Дискусія: Як глобалізаційні процеси впливають на українську початкову освіту?
2.	<i>Нормативно-правові документи у сфері початкової освіти: аналіз і порівняння</i> Робота з текстом Закону «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти.

	Порівняльний аналіз освітніх політик України та країн ЄС.
3.	<i>Державний стандарт початкової освіти: структура, переваги та проблемні аспекти</i> Обговорення: чи відповідає зміст початкової освіти сучасним викликам? Практикум: розробка пропозицій до вдосконалення навчальних програм.
4.	<i>Професійна компетентність учителя НУШ</i> Дискусія: «Учитель-новатор чи учитель-традиціоналіст: хто більш ефективний?» Аналіз Професійного стандарту вчителя: сильні та слабкі сторони.
5.	<i>Реалізація концепції НУШ: досвід та проблеми практиків</i> Кейс-аналіз: успішні практики впровадження НУШ у школах України. Дебати: «Чи відбулося справжнє перезавантаження початкової школи?»
6.	<i>Інноваційні освітні технології в початковій школі</i> Презентація студентів: приклади інтеграції цифрових інструментів. Обговорення: бар'єри та ризики впровадження інновацій.
7.	<i>Інклюзивна освіта у початковій школі</i> Аналіз кейсів: труднощі роботи з учнями з ООП. Моделювання: створення адаптованого уроку для інклюзивного класу.
8.	<i>Психологічне благополуччя учасників освітнього процесу</i> Дискусія: «Як вчитель може підтримати психоемоційний стан учнів?» Практикум: техніки саморегуляції для педагогів.
9.	<i>Самостійна та дослідницька діяльність молодших школярів</i> Обговорення: «Чи готові діти початкової школи до дослідницької роботи?» Практикум: розробка завдань для формування дослідницьких умінь учнів.
10.	<i>Партнерство школи, родини та громади</i> Дебати: «Хто більше відповідальний за якість початкової освіти — школа чи батьки?» Практикум: створення моделі співпраці «школа–батьки–громада».
11.	<i>Майбутнє початкової освіти: тренди та прогнози</i> Дискусія: «Яким буде вчитель початкової школи через 10 років?» SWOT-аналіз розвитку початкової освіти України в умовах невизначеності.

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1.	✓ Провести порівняльний аналіз сучасних методологічних підходів у початковій освіті (компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований) та визначити їх вплив на результати навчання.
2.	✓ Здійснити порівняльне дослідження нормативно-правових документів України та однієї з європейських країн щодо регулювання початкової освіти.
3.	✓ Дослідити проблеми узгодженості змісту початкової освіти з сучасними суспільними потребами та тенденціями модернізації.
4.	✓ Проаналізувати структуру професійної компетентності вчителя початкових класів у контексті НУШ та обґрунтувати необхідність розвитку окремих складових.
5.	✓ Провести дослідження результатів упровадження ключових ідей Концепції НУШ у початковій школі та виявити відповідність між концептуальними засадами і реальними змінами.
6.	✓ Дослідити ефективність упровадження однієї з інноваційних технологій (STEAM, квест-технологія, гейміфікація тощо) у початковій школі на основі

	аналізу літератури та практичних кейсів.
7.	✓ Проаналізувати сучасні моделі організації інклюзивного навчання в початковій школі та визначити бар'єри й чинники успіху.
8.	✓ Дослідити вплив психоемоційного стану вчителя на психологічне благополуччя учнів у початковій школі.
9.	✓ Вивчити можливості формування дослідницьких умінь молодших школярів засобами інтегрованого курсу «Я досліджую світ».
10.	✓ Дослідити ефективні форми партнерської взаємодії «школа – родина – громада» у забезпеченні якості початкової освіти.
11.	✓ Здійснити науковий прогноз розвитку початкової освіти в Україні в умовах цифровізації та суспільної невизначеності.

Завдання для самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год
1.	Тема 1. Сучасна парадигма розвитку початкової освіти: методологічні підходи та світові тенденції	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Опрацювати наукові джерела та скласти таблицю «Методологічні підходи у початковій освіті та їхні ключові характеристики». ✓ Підготувати есе «Якою я бачу сучасну парадигму початкової освіти в Україні». ✓ Проаналізувати досвід однієї європейської країни щодо реформування початкової школи та визначити його релевантність для України. 	5
2.	Тема 2. Нормативно-правове забезпечення початкової освіти в Україні та Європі	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Опрацювати Закон України «Про освіту» та Закон «Про повну загальну середню освіту» й скласти тези щодо їхнього значення для початкової освіти. ✓ Порівняти положення Державного стандарту початкової освіти України та аналогічного документа іншої країни ЄС (у вигляді таблиці). ✓ Підготувати презентацію «Роль нормативно-правових актів у забезпеченні якості початкової освіти». 	5
3.	Тема 3. Зміст початкової освіти: виклики модернізації та стандартизації	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Проаналізувати навчальну програму з однієї освітньої галузі (на вибір) і визначити, як вона відображає компетентнісний підхід. ✓ Написати коротке повідомлення «Основні проблеми стандартизації змісту початкової освіти в Україні». ✓ Підготувати порівняльну таблицю: «Зміст освіти: традиційний підхід vs компетентнісний підхід». 	5
4.	Тема 4. Професійна компетентність учителя початкової школи в контексті НУШ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Опрацювати «Професійний стандарт учителя» та визначити компетентності, які є ключовими для роботи в початковій школі. ✓ Підготувати есе «Учитель НУШ: які професійні якості визначають успіх». ✓ Скласти індивідуальний план професійного розвитку майбутнього вчителя початкових 	6

		класів.	
5.	Тема 5. Перезавантаження НУШ: від концепції до реальних змін у початковій школі	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготувати аналітичну довідку «Що вдалося реалізувати у початковій школі в межах Концепції НУШ». ✓ Проаналізувати статті/репортажі про досвід шкіл у впровадженні НУШ і зробити висновки. ✓ Розробити інфографіку «Основні зміни у початковій школі після впровадження НУШ». 	5
6.	Тема 6. Інноваційні технології в початковій школі: проблеми та перспективи впровадження	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготувати огляд літератури «Інноваційні освітні технології у початковій школі». ✓ Розробити фрагмент уроку з використанням квест-технології, гейміфікації чи STEAM. ✓ Проаналізувати переваги й ризики впровадження інноваційних технологій у навчанні молодших школярів. 	5
7.	Тема 7. Організація інклюзивного навчання у початковій школі: виклики, досвід і перспективи	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Опрацювати наукові джерела й підготувати повідомлення «Особливості організації інклюзивного середовища у початковій школі». ✓ Розробити приклад індивідуалізованого навчального завдання для учня з ООП. ✓ Зробити аналіз законодавчих актів щодо інклюзивної освіти в Україні. 	5
8.	Тема 8. Психологічне благополуччя учнів і вчителів: виклики сьогодення	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготувати міні-дослідження «Чинники, що впливають на психологічний стан учнів молодшої школи». ✓ Розробити пам'ятку для вчителя «Як запобігти професійному вигоранню». ✓ Зробити огляд сучасних методик підтримки психоемоційного стану дітей у школі. 	5
9.	Тема 9. Організація самостійної та дослідницької діяльності учнів початкової школи	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Розробити приклади завдань для формування навичок самостійної роботи учнів 3–4 класів. ✓ Скласти методичні рекомендації для організації дослідницької діяльності учнів у курсі «Я досліджую світ». ✓ Підготувати міні-есе «Чому важливо формувати навички дослідника з молодшої школи». 	5
10.	Тема 10. Взаємодія школи, родини та громади у забезпеченні якості початкової освіти	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготувати повідомлення «Моделі співпраці школи, родини та громади у світовій практиці». ✓ Скласти план заходу з батьками, спрямованого на підвищення якості освіти. ✓ Проаналізувати приклади партнерських проєктів «школа – громада» та запропонувати власний варіант. 	4
11.	Тема 11. Тренди та прогнози розвитку початкової освіти в умовах невизначеності	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготувати прогноз розвитку однієї з освітніх технологій у найближчі 10 років. ✓ Скласти аналітичну записку «Вплив цифровізації на розвиток початкової освіти». ✓ Підготувати есе «Майбутнє професії вчителя початкової школи: виклики та можливості». 	5

Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології:

- *методи активного навчання* (кейс-стаді (Case Study));
- *методи змішаного навчання* (Blended Learning) (поєднання традиційного навчання з онлайн-ресурсами, що дозволяє комбінувати очні заняття з дистанційним навчанням);
- *інформаційно-комунікаційні технології навчання* (використання інтерактивних презентацій і навчальних відео для ілюстрації ключових концепцій і прикладів з реальної практики; платформ для онлайн-курсів для доступу до додаткових навчальних матеріалів та лекцій від провідних експертів у сфері освіти);
- *методи взаємного навчання, менторства та тьюторства* (використання досвідчених вчителів або викладачів як менторів для підтримки студентів у розробці інноваційних рішень та застосуванні теоретичних знань на практиці);
- *гейміфікація* (впровадження ігрових елементів у навчальний процес для підвищення мотивації та залученості здобувачів освіти);
- *методи проєктного навчання* (робота над проєктами, які вимагають дослідження актуальних проблем початкової освіти та пропонування рішень);
- *методи кооперативного навчання* (робота в групах, де студенти разом виконують завдання, обмінюються ідеями та разом вирішують проблеми, що сприяє розвитку комунікативних навичок та командної роботи);
- *методи відображення (рефлексії)* (залучення студентів до рефлексивного процесу, де вони аналізують свій досвід навчання, оцінюють власні успіхи та помилки, що сприяє глибшому розумінню матеріалу).

Система контролю та оцінювання

Методи контролю (поточного та підсумкового):

- *усне опитування* – індивідуальні та фронтальні запитання для перевірки засвоєння теоретичних положень;
- *дискусії та дебати* – оцінювання здатності аргументувати власну позицію, брати участь у колективному обговоренні, генерувати нові ідеї;
- *аналіз документів і кейсів* – перевірка вміння застосовувати знання до практичних ситуацій (аналіз нормативних актів, освітніх програм, педагогічних ситуацій);
- *презентації та міні-дповіді* – оцінювання самостійної роботи студента, вміння презентувати результати аналізу чи дослідження;
- *письмові завдання* – виконання есе, аналітичних оглядів, порівняльних таблиць, розробки методичних рекомендацій;
- *робота в малих групах* – оцінювання здатності співпрацювати, виробляти спільне рішення, розподіляти обов'язки;
- *тестування першого рівня* – закриті тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, що перевіряють рівень базових знань та розуміння основних понять, завдання на встановлення відповідності, послідовності, логічних зв'язків; перевіряють аналітичні здібності, здатність співвідносити факти, структурувати матеріал

Форми контролю:

- фронтальна форма контролю (застосовується під час колективного опитування або обговорення теми);

- групова форма контролю (здійснюється під час виконання студентами завдань у малих групах);
- індивідуальна форма контролю (спрямована на перевірку особистих досягнень студента);
- комбінована форма контролю (поєднує елементи фронтального, групового та індивідуального контролю);
- самоконтроль (здійснюється студентами самостійно з використанням тестових завдань, контрольних запитань, виконання рефлексивних завдань («що я дізнався/зрозумів»), розвиває навички критичної самооцінки, здатність відстежувати власний прогрес);
- взаємоконтроль (організовується у парах чи малих групах; передбачає взаємне рецензування завдань, обговорення відповідей однокурсників, участь у взаємооцінюванні презентацій; сприяє розвитку навичок партнерства та педагогічної рефлексії).

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Комплексний контроль знань студентів з курсу «Актуальні проблеми початкової освіти» здійснюється на основі результатів проведення поточного, модульного та підсумкового контролю знань (екзамен).

Об'єктом контролю є навчальна діяльність студентів з курсу «Актуальні проблеми початкової освіти» та її результати.

Навчальні досягнення студентів визначають оцінюванням:

1) знань – якість відповідей (усних або письмових) студентів, ступінь засвоєння навчальної інформації;

2) умінь і навичок – рівень їх сформованості під час виконання навчальних(ті, що містяться в практичних, лабораторних заняттях) і контрольних завдань.

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять і спрямований на оцінювання систематичної роботи студентів, рівня підготовки до занять та вміння застосовувати знання на практиці. Основними критеріями є:

- *активність у дискусії* – здатність аргументовано висловлювати власну позицію, ставити проблемні питання, брати участь у груповому обговоренні.
- *якість відповідей* – повнота, логічність і наукова обґрунтованість відповідей на запитання викладача та участь у розв'язанні кейсів чи проблемних завдань.
- *виконання індивідуальних і групових завдань* – підготовка повідомлень, презентацій, аналізу нормативних документів, розробки міні-проектів, кейсів, есе.
- *самостійність і творчий підхід* – уміння інтегрувати знання з різних тем, застосовувати інноваційні підходи до аналізу проблем, пропонувати власні ідеї.
- *регулярність роботи* – систематичність підготовки до занять і вчасне виконання завдань.

За підсумками поточного контролю студент може набрати до 60 балів.

Форма підсумкового контролю – іспит, що проводиться у вигляді виконання тестових завдань трьох рівнів складності. Іспит перевіряє рівень засвоєння студентами теоретичних знань, уміння аналізувати та застосовувати їх на практиці.

Завдання першого рівня – тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді (20 завдань). Кожне завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів – 20.

Критерії: правильність відповіді; відсутність помилок у виборі варіанта.

Завдання другого рівня – тестові завдання на встановлення послідовності, відповідності, співвіднесення понять і характеристик (5 завдань). Кожне завдання оцінюється в 2 бали. Максимальна кількість балів – 10.

Критерії: правильність відтворення логічних зв'язків; уміння орієнтуватися у структурі навчального матеріалу; точність виконання завдання.

Завдання третього рівня – творче завдання, що потребує розгорнутої відповіді (есе, міні-аналіз, пропозиція педагогічного рішення). Оцінюється в 10 балів.

Критерії: відповідність змісту поставленому завданню; логічність і цілісність викладу; аргументованість позиції; використання наукової термінології; оригінальність і творчий підхід.

Максимальна кількість балів за іспит – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
5	5	5	5	5	6	5	6	6	6	6		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
Зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Не зараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Які методологічні підходи лежать в основі сучасної початкової освіти?
2. Як світові освітні тенденції впливають на українську школу?
3. Які основні положення Закону України «Про освіту» стосуються початкової школи?
4. Чим відрізняються освітні стандарти України та країн Європейського Союзу?
5. У чому полягають основні виклики модернізації змісту початкової освіти?
6. Які особливості компетентнісного підходу у формуванні змісту освіти?
7. Які ключові професійні компетентності має мати вчитель НУШ?
8. У чому полягає значення педагогічної рефлексії для професійного розвитку вчителя?
9. Які основні ідеї закладено у Концепції «Нова українська школа»?
10. Які зміни відбулися у початковій освіті після впровадження НУШ?
11. Які інноваційні технології найбільш ефективні для початкової освіти?
12. У чому полягають переваги та ризики використання цифрових технологій у навчанні молодших школярів?
13. Які принципи організації інклюзивного освітнього середовища?

14. З якими труднощами стикаються вчителі під час роботи з учнями з особливими освітніми потребами?
15. Які чинники впливають на психоемоційний стан молодших школярів?
16. Які методи профілактики професійного вигорання вчителя можна застосовувати у практиці?
17. Які форми самостійної діяльності можна організувати у початковій школі?
18. Чому важливо формувати дослідницькі навички в учнів молодшого шкільного віку?
19. Які моделі співпраці школи, батьків і громади є найбільш ефективними?
20. Яку роль відіграють батьки у забезпеченні якості початкової освіти?
21. Які основні тенденції розвитку початкової освіти у світі сьогодні?
22. Як може змінитися роль учителя початкової школи у найближчі 10 років?

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Сучасна парадигма розвитку початкової освіти: сутність і характеристика.
2. Методологічні підходи (компетентнісний, особистісно орієнтований, діяльнісний) у сучасній початковій освіті.
3. Світові тенденції та виклики, що впливають на розвиток початкової освіти в Україні.
4. Нормативно-правова база початкової освіти в Україні: ключові документи та їх значення.
5. Державний стандарт початкової освіти: структура, принципи й особливості реалізації.
6. Порівняння змісту початкової освіти в Україні та країнах Європейського Союзу.
7. Виклики модернізації та стандартизації змісту початкової освіти.
8. Професійна компетентність учителя початкових класів: складові, структура, вимоги.
9. Професійний стандарт учителя: ключові положення, значення для підготовки та розвитку педагога.
10. Концепція «Нова українська школа»: цінності, мета, основні компоненти.
11. Перезавантаження НУШ: досягнення та проблеми реалізації на практиці.
12. Інноваційні освітні технології в початковій школі: види, можливості, перспективи застосування.
13. Використання цифрових ресурсів у початковій школі: переваги та ризики.
14. Організація інклюзивного навчання в початковій школі: принципи, моделі, проблеми.
15. Особливості роботи вчителя з учнями з особливими освітніми потребами.
16. Психологічне благополуччя учнів початкової школи: чинники, методи підтримки.
17. Професійне вигорання вчителя: причини, прояви, шляхи профілактики.
18. Форми організації самостійної роботи учнів початкової школи.
19. Особливості формування дослідницьких умінь у молодших школярів.
20. Партнерство школи, родини та громади: форми й моделі взаємодії.
21. Роль батьків у забезпеченні якості початкової освіти.
22. Тренди розвитку початкової освіти у світі: цифровізація, інтернаціоналізація, інноваційність.
23. Майбутнє професії вчителя початкової школи: виклики та можливості в умовах невизначеності.

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах вивчення дисципліни «*Актуальні проблеми початкової освіти*» результати навчання, здобуті студентами у процесі неформальної освіти, можуть бути зараховані як складова поточного чи підсумкового оцінювання.

До неформальної освіти можуть бути зараховані:

- участь у сертифікованих онлайн-курсах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, які стосуються проблематики початкової освіти;
- підвищення кваліфікації у сфері педагогіки, інклюзивної освіти, психології, цифрових технологій, інноваційних методик;
- участь у професійних спільнотах (EdCamp, воркшопи для вчителів, міжнародні освітні проекти);
- сертифіковані програми, спрямовані на розвиток педагогічної майстерності та дослідницьких компетентностей.

Механізм зарахування

Подання підтверджувальних документів – студент надає сертифікат/довідку/свідоцтво, де зазначено тему, обсяг годин, організатора.

Відповідність тематиці дисципліни – результати мають бути безпосередньо пов'язані з проблемами початкової освіти, методикою навчання, інноваціями, інклюзивною чи психологічною підтримкою учнів.

Оцінювання й зарахування – викладач здійснює експертну оцінку документа та ухвалює рішення щодо перезарахування результатів як:

- виконаного індивідуального завдання;
- частини самостійної роботи;
- частини поточного контролю.

Принципи зарахування

- *прозорість і відкритість* – чіткі критерії відповідності результатів неформальної освіти змісту дисципліни.
- *унікальність* – один сертифікат/курс може бути зарахований лише в рамках однієї дисципліни, щоб уникнути «подвійного використання».
- *орієнтація на компетентності* – зараховуються тільки ті результати, що сприяють формуванню заявлених у програмі компетентностей і програмних результатів навчання (наприклад, СК-4, СК-5, ПР-01, ПР-08).

Приклади зарахування

Сертифікат онлайн-курсу з методики STEM-освіти – зарахування як виконання індивідуального завдання до теми «Інноваційні технології в початковій школі».

Участь у тренінгу з інклюзивної освіти – зарахування як частина поточного контролю з теми «Організація інклюзивного навчання».

Онлайн-курс з профілактики професійного вигорання вчителя – зарахування як виконання завдання із самостійної роботи з теми «Психологічне благополуччя учнів і вчителів».

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наукових праць / укл. Поясик О.І., Слипанюк О. В., Ковальчук М.П. Івано-Франківськ: НАІР, 2021. 228 с.
2. Актуальні проблеми початкової освіти: теорія і практика: збірник матеріалів Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції (24 жовтня 2023 року) / за заг. ред. О. Гордієнко. Житомир, 2023. 159 с.

3. Балютіна К. Актуальні проблеми початкової школи і шляхи їх вирішення. Початкова школа. 2021. № 8. С. 50-54.
4. Бардакова Ю. Нова українська школа - у запитаннях та відповідях. Початкове навчання та виховання. 2018. № 25/26. С. 2-13
5. Даценко, Т. Психологічна компетентність учителів у контексті нового професійного стандарту: виклики та можливості розвитку. Вчені записки Університету «КРОК», 2024. (4(76)), 345–350. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-345-350>
6. Закон України «Про охорону дитинства». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text> (Дата звернення 20.06.2024).
7. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 143 с.
8. Концепція Нової Української школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>
9. Парадигми розвитку та тенденції реформування шкільної освіти в Україні у добу незалежності : монографія. [Електронне видання] / колектив авт. : Дічек Н. П., Саух П. Ю., Євтух М. Б., Бойченко М. І., Антоненко Н. Б., Загородня А. А., Шевченко С. М. ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Н. П. Дічек. – Київ : Педагогічна думка, 2022. – 507 с.
10. Піц І. Підготовка майбутніх вчителів початкових класів до взаємодії з молодшими школярами на засадах педагогіки партнерства. Гуманітарні студії: історія та педагогіка. 2025. № 1. С.189-200.
11. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ: Видавничий дім "Освіта", 2020. 192 с.
12. Професійна компетентність вчителя початкових класів: навчально-методичний посібник для вчителів / Автори-упоряд.: В. Є. Берека, А. В. Галас. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 496 с.
13. Софій Н. З., Онопрієнко О. В., Найда Ю. М., Пристінська М. С., Большакова І. О., Бібік Н. М. Нова українська школа: Порадник для вчителя. Навчально-методичний посібник. К. 2017. 207 с.
14. Сучасна початкова освіта: погляди молодих дослідників: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. м. Ніжин, 30 травня 2024 року / за заг. ред. Білоусова Н. В., Філоненко О. С. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 238 с.
15. Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редкол.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудима, О.В. Ковальчук. Київ : Міленіум, 2024. Випуск 3. 184 с.
16. Фуркало В.С., Фуркало В.І. Методологічні засади розвитку та становлення освітньої парадигми в контексті сучасних євроінтеграційних трансформацій. Культурологічний альманах. Вип. 2 (10), 2024. С.306-312.

Допоміжна

1. 100 цікавих ідей для проведення уроку. – Х.: Вид.група «Основа», 2022. 255с.
2. Vyhar, N., Pits, I., Shevchuk, K., Prokop, I., Shestobuz, O., & Dariichuk, S. (2023). The impact of gamification on the motivation of primary schoolers under martial law. Amazonia Investiga, 12(61), 317-329. (Web of Science) <https://doi.org/10.34069/AI/2023.61.01.32>
3. Бигар Г.П., Піц І.І., Прокоп І.С., Тимчук Л.І. Теоретичні засади педагогічного партнерства як одного з факторів ефективної взаємодії учасників освітнього процесу. Професійна освіта: методологія, теорія та технології, 2021. Вип. 13. С. 9-18. ISSN: 2415-3729 (Print), 2415-3737 (Online) DOI: <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2021-13-9-18> <http://nfv.ukrintei.ua/view/5b1925e27847426a2d0ab610>
4. Відеоматеріали до оновлених програм початкової школи». URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola-2016-2/>
5. Водолазська Т. В. Освітнє середовище як «Третій учитель». Точка зору. 2018. № 4. (181). С. 10-12.

6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Видавнича група «Основа». 2018. 176с.
7. Закон України «Про вищу освіту» (2014). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
8. Закон України «Про освіту» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
9. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
10. Кіліченко О.І. Вплив навчального процесу ВНЗ на розвиток професійної мобільності майбутніх учителів початкової школи. Освітній простір України, 2021. № 10. С. 46-52
11. Кіліченко О.І. Педагогічна взаємодія в освітньому процесі початкової школи: сутність і функції. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія», 2019. № 2 (10). С. 140-143.
12. Козел Л. Особливості діяльності вчителя при застосуванні безбального оцінювання навчальних досягнень молодших школярів. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2014. № 10 (Ч. 1). С. 62-70.
13. Мозговий В. Режисура предметної дії: новий рівень партнерства на уроці. Педагогічний часопис Волині. 2019. №2 (13). С. 86-92.
14. Нова українська школа в умовах викликів сучасності: зб. тез доповідей I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 11 квітня 2019 року / за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгиницької. Маріуполь: МДУ, 2019. 248 с.
15. Парпан У. М. Провідні принципи розвитку сучасної вищої освіти України в контексті євроінтеграції // LEX PORTUS № 1 (9)'2020
16. Педагогічна майстерність / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. / За ред. І.А.Зязюна. 2-ге вид., допов. і переробл. К.: Вища школа, 2004. 422 с.
17. Покрова С. Інноваційні технології оцінювання навчальних досягнень учнів Нової української початкової школи. Збірник наукових праць. Випуск 25 (2-2018). Частина 1. С. 143-148.
18. Романчук, А. І. Актуальні проблеми реформування початкової освіти України в сучасних умовах / А. І. Романчук // Наукові записки [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки : [збірник наукових статей]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – Вип. СХХХХ (140). – С. 180-185.
19. Хома О., Ліба О. Формування компетентностей у молодших школярів в контексті сучасних освітніх реформ. Освітологічний дискурс. 2018. № 1-2 (20-21). С. 291-302.
20. Школа та батьки. Навчаємо співпраці. Київ: Шкільний світ. 2015. 128с.
21. Яланська С. П. Психологія розвитку педагогічної творчості: Навчальний посібник. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2022. 138 с.
22. Ярова О. Тенденції розвитку початкової освіти в країнах європейського союзу (кінець ХХ — початок ХХІ ст.): монографія. К. : Педагогічна думка, 2020. 410 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтегроване навчання для цілісного сприйняття світу // <https://www.creativeschool.com.ua/integration/>
2. Інтегроване навчання як освітній пазл // <http://nus.org.ua/view/integrovane-navchannya-yak-osvitnij-pazl/>
3. Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи // <http://nus.org.ua/articles/integrovane-navchannya-tematichnij-i-diialnisnij-pidhody-chastyna-1/>
4. Кабан Л. В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі // https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=4471
5. Кабан Л.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів у новій українській школі // https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=4471
6. Клочко А. О. Інтегрований підхід як сучасна форма організації навчального процесу // <http://surl.li/cufscf>
7. Кодекс безпечного освітнього середовища: Методичний посібник // <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/protidia-bulingu/21kbos.pdf>
Електронний ресурс.
8. Концепція «Нова українська школа» // <http://mon.gov.ua.202016/12/05/konczepczyia.pdf>
Електронний ресурс.

9. Концепція проекту «дистанційне навчання школярів» // <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/articles/krio/Bogachkov.pdf>
10. Крамаренко Алла К77 Методика навчання природничої, громадянської та історичної освітніх галузей у початковій школі: навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закладів ОПП "Початкова освіта". Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 420 с. <http://surl.li/mhoulk>
11. Мельник О. М. Організація педагогічного процесу у сучасній початковій школі. URL: <http://www.zpk.zp.ua/index.php/34-praktika/412-organizatsiya-pedagogichnogo-protsesu-usuchasni-pochatkovi-shkoli>
12. Методичні рекомендації щодо створення освітнього середовища в перших класах Нової української школи // <http://surl.li/ijmko> Електронний ресурс.
13. Модельні навчальні програми для першого класу та навчально-методичні матеріали // <http://surl.li/ysrtss> Електронний ресурс.
14. Новий учитель – нова школа. // <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/novij-uchitel-nova-shkola/> Електронний ресурс.
15. Організація дистанційного навчання в школі: методичні рекомендації // <http://surl.li/mfswoz>
16. Освіта в Україні: базові індикатори (інформаційно-статистичний бюлетень) // <http://surl.li/tjegfy>
17. Освітній простір НУШ: рекомендації та реальні можливості // <http://surl.li/xxoejv> Електронний ресурс.
18. Оцінювання в дистанційному навчанні: запитання-відповіді // <https://nus.org.ua/questions/otsinyuvannya-v-dystantsijnomu-navchanni-zapytannya-vidpovidi/>
19. Оцінювання в Новій українській школі: ресурс для розвитку замість вироку // <http://surl.li/ynmzsd>
20. Оцінювання в умовах дистанційного навчання, – роз'яснення МОН // <http://surl.li/nqnzoi>
21. Оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів в умовах нової української школи (НУШ) // <http://surl.li/cvtviw>
22. Оцінювання по-новому. НУШ та інклюзивна освіта // <http://surl.li/lftjwx>
23. Оцінювання при дистанційному навчанні // <http://teach-hub.com/otsiniuvannia-pry-dystantsijnomu-navchanni/>
24. Оцінювання, само- та взаємооцінювання в навчальному процесі // <http://surl.li/mmcxuj>
25. Парфілова С. Інтерактивні технології в контрольній діяльності вчителя початкових класів / С. Парфілова, І. Думенко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. - 2017. - № 5. - С. 145-156. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2017_5_14
26. Портфоліо як одна із форм оцінювання індивідуальних досягнень учнів початкових класів // http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/8000/
27. Посадова інструкція вчителя початкових класів URL: http://firstedu.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=457:2011-03-06-12-11-19&catid=24:normatdoc&Itemid=37
28. Савченко О. Початкова освіта в контексті ідей Нової української школи // <http://surl.li/hqdull>
29. Сапожников С.В. Професіоналізм майбутнього вчителя початкових класів у вимірі сьогодення // <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2018/2/7.pdf>
30. Система оцінювання в Новій українській школі // <http://surl.li/wymxih>
31. Скворцова С.О. Методична підготовка майбутніх учителів до роботи в 1-4 класах нової української школи // <http://repository.spu.sumy.ua/bitstream/123456789/6395/1/Skvortsova%20S.%20O..pdf>
32. У МОН розповіли, як оцінюють учнів під час дистанційного навчання // <http://surl.li/yfvadq>
33. Формувальне оцінювання. Як навчити учнів оцінній самостійності // <http://www.airo.com.ua/formuvalne-otsinyuvannya-yak-navchiti-uchniv-otsinnoi-samostiynosti/>
34. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. // <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/protidia-bulingu/21kbos.pdf>

Політика академічної доброчесності

Викладання та опанування дисципліни ґрунтується на принципах академічної доброчесності, що передбачає дотримання студентами та викладачами норм етичної та професійної поведінки у процесі навчання, виконання завдань, оцінювання та взаємодії.

Основні принципи

- ✓ *чесність* – студенти зобов'язані виконувати всі види навчальних завдань (усні відповіді, письмові роботи, тести, індивідуальні та групові проєкти) самостійно, без використання заборонених джерел чи підказок.
- ✓ *достовірність* – усі результати досліджень, наведені у рефератах, есе, презентаціях чи аналітичних роботах, мають бути обґрунтованими й базуватися на реальних фактах.
- ✓ *коректне використання джерел* – при підготовці письмових робіт, презентацій і наукових досліджень студент повинен здійснювати належне цитування й посилання на використані джерела відповідно до академічних стандартів (ДСТУ 8302:2015).
- ✓ *відповідальність* – студенти та викладач несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності та результативність освітнього процесу.
- ✓ *партнерство* – навчальна взаємодія між викладачем і студентами будується на взаємній повазі, довірі, готовності до конструктивного діалогу та співпраці.

Недопустимі порушення

- ✓ *плагіат* – привласнення чужих ідей, текстів, результатів досліджень без належного посилання на джерело.
- ✓ *фальсифікація та фабрикація* – вигадкування чи перекручення результатів навчальної або дослідницької роботи.
- ✓ *списування* – використання заборонених матеріалів під час виконання поточного чи підсумкового контролю (тестів, завдань).
- ✓ *самоплагіат* – подання тієї самої роботи (або її значної частини) для отримання оцінки з різних навчальних дисциплін без погодження з викладачем.
- ✓ *неправомірна допомога* – отримання або надання несанкціонованої допомоги іншим студентам під час виконання контрольних чи індивідуальних завдань.
- ✓ *порушення норм етики* – неповага до колег чи викладача, приниження гідності учасників освітнього процесу.

Форми перевірки дотримання академічної доброчесності

- ✓ перевірка письмових робіт за допомогою програм для виявлення плагіату;
- ✓ вимога до студентів робити бібліографічні посилання у наукових і навчальних роботах;
- ✓ аналіз індивідуальності письмових відповідей та завдань;
- ✓ усне уточнення (співбесіда) після подання індивідуальних робіт.

Відповідальність студентів

У випадку порушення академічної доброчесності:

- ✓ робота не зараховується й оцінюється у 0 балів;
- ✓ у разі повторного порушення студент може бути недопущений до підсумкового контролю;
- ✓ систематичні порушення фіксуються й доводяться до відома деканату та комісії з питань академічної доброчесності університету.